

Annettu julkipanon jälkeen
14.9.2017

ASIA Siltojen rakentaminen Lammassaaren ja Varassaaren välille sekä valmistelulupa, Luoto ja Pietarsaari

HAKIJA Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

HAKEMUKSEN VIREILLETULO

Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on 31.10.2016 Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirastossa vireille panemassaan ja myöhemmin täydentämässään hakemuksessa pyytänyt lupaa olemassa olevien Lammassaaren sillan V-1894 (*Fårholmsbro V-608*) purkamiseen ja uudelleen rakentamiseen sekä Varassaaren sillan V-1895 (*Fårholmsbro II V-609*) kannen uusimiseen Lammassaaren ja Varassaaren välillä Luodonjärvellä Luodon kunnassa ja Pietarsaaren kaupungissa. Lisäksi hakija on hakenut työnaikaista käyttöoikeutta hanketta varten tarvittaviin alueisiin sekä lupaa ryhtyä hankkeen toteuttamista valmisteleviin toimenpiteisiin ennen päätöksen lainvoimaiseksi tulemistä.

LUVAN HAKEMISEN PERUSTE JA LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Vesilain 3 luvun 3 §:n 4) kohta ja 1 luvun 7 §:n 1 momentti

ALUEEN KAAVOITUSTILANNE JA SUOJELUALUEET

Varassaaressa siltojen pohjoispuolella Luodon kunnan alueella on voimassa Luodon rantayleiskaava. Kaavassa sillan rantautumiskohdan molemmin puolin on vapaa-ajan asumiseen tarkoitettuja alueita (merkintä RA).

Lammassaaressa siltojen eteläpuolella Pietarsaaren kaupungin alueella on voimassa Pietarsaaren yleiskaava. Kaavassa sillan rantautumiskohdan molemmin puolin on kesäasuntojen aluetta (merkintä RA).

Hankealueella tai sen välittömässä läheisyydessä ei ole arvokkaita luontokohteita tai suojelualueita. Lähimmät Luodonjärven vesistöalueella sijaitsevat Natura 2000 -verkostoon kuuluvat alueet ovat noin 3 km silta-paikalta luoteeseen sijaitseva Luodon saaristo (FI0800132) ja 7 km silta-paikalta koilliseen sijaitseva Hällösfjärdenin suojelualue (FI080052).

HANKKEEN SIJAINNIPAIKKA JA SEN YMPÄRISTÖ

Lamassaaren silta V-1894 ja Varassaaren silta V-1895 sijaitsevat Luodonjärvellä maantiellä 749 noin 3 km Pietarsaaren keskustasta koilliseen. Sillat yhdistävät Pietarsaaren kaupungissa sijaitsevan Lamassaaren ja Luodon kunnassa sijaitsevan Varassaaren. Siltojen keskinäinen etäisyys on noin 65 m ja ne ylittävät vesistön kohtisuorassa. Lamassaaren silta V-1894 ylittää lisäksi Luodonjärven venereitin. Hankealueen läheisyydessä sijaitsee paljon vapaa-ajan asutusta.

LUPAHAKEMUKSEN SISÄLTÖ

Hankkeen tarkoitus ja yleiskuvaus

Hankkeessa puretaan ja rakennetaan uudelleen olemassa oleva Lamassaaren silta V-1894 (*Fårholmsbro V-608*) sekä uusitaan olemassa olevan Varassaaren sillan V-1895 (*Fårholmsbro II V-609*) kansirakenteet. Nykyiset sillat ovat huonokuntoisia. Siltojen uusiminen on tarpeen liikenneturvallisuuden ja siltojen kantavuuden parantamiseksi.

Siltojen rakennustyöt on tarkoitus aloittaa syksyllä 2017. Hakija on arvioinut rakennustöiden kestoksi noin 8–10 kk.

Vesistötiedot

Siltapaikka sijaitsee Luodonjärvellä (nro 99.110.1.001), joka kuuluu Uusikaarlepyyn – Larsmon rannikkoalueen vesistöalueeseen. Luodonjärven pinta-ala on noin 73 km² ja keskisyvyys noin 2,6 m. Luodonjärvi on padottu teollisuuden ja kuntien raakavedentarpeita varten kahdella padolla merestä vuonna 1962. Luodonjärveen laskee Ähtävänjoki, Kruunupyynjoki, Purmonjoki ja Kovjoki. Järven valuma-alueen pinta-ala on noin 4 000 km². Luodonjärvi on yhteydessä myös merestä padottuun Öjanjärven kaivetun kanavan ja Kruunupyynjoen kautta.

Luodonjärvi kuuluu Kokemäenjoen-Saaristomeren-Selkämeren vesienhoitoalueeseen. Järven ekologinen tila on luokiteltu tyydyttäväksi. Järven hyvä ekologinen tavoitetila on arvioitu saavutettavan vuonna 2021. Luodon- ja Öjanjärven veden korkeuden säännöstelystä vastaa Luodon-Öjanjärven säännöstely-yhtiö. Järvien vedenkorkeuden tavoitetila on N₆₀ +0,10–0,20 m ja säännöstelyväli ±5 cm tavoitekorkeudesta. Hakemuksessa on käytetty keskivedenkorkeutena 23.9.2016 mitattua vedenkorkeutta N₂₀₀₀ +0,64 m. Luodon- ja Öjanjärven vettä juoksetetaan mereen Hästgrundetissa ja Gestrudissa sijaitsevien tulvaluukkujen kautta.

Uoman kokonaisleveys siltojen kohdalla on noin 165 m.

Luodonjärven ja meren välissä on käytössä olevat kalaportaan Storströmmenin kohdalla siltapaikasta noin 2,5 km pohjoiseen. Luodonjärvessä esiintyviä kalalajeja ovat hauki, lahna, ahven, kuha, särki, säynävä, muikku, salakka, taimen, siika, kirjolohi, kiiski ja made.

Vesi- ja ranta-alueiden käyttö

Siltarekisterin mukaan maantie 749:n liikennemäärä siltapaikalla on 4 519 ajoneuvoa vuorokaudessa, josta raskaan liikenteen osuus on 5 %. Nykyisillä silloilla on ajoradan molemmin puolin ulokkeella sijaitsevat 1,58 m leveät kevyen liikenteen väylät, joista vain idänpuoleinen väylä on käytössä.

Lamassaaren sillan V-1894 kohdalla kulkee vesiliikenteen pääreitti, Luodonjärven venereitti. Reitin syvyys on 0,5–2,5 m. Siltapaikalla on toistaiseksi voimassa oleva vesiliikenteen aluenopeusrajoitus 7 km/h. Rakennettavan sillan alikulkukorkeus vesireitin aukossa on vähintään yhtä suuri kuin nykyisessä sillassa.

Varassaaren sillan V-1895 kohdalla ei ole vesiliikennettä. Sillan kannen uusiminen ei vaikuta nykyisiin vesistön virkistyskäyttöolosuhteisiin siltapaikalla.

Luodonjärvellä toimii kymmenkunta ammattikalastajaa. Virkistyskalastajia käy järvellä vuosittain 6 000–7 000.

Olemassa olevien siltojen vieressä kulkee ilmajohtoja. Molemmissa silloissa kulkee kaksi sähkökaapelia ja neljä puhelinkaapelia.

Maaperä- ja pohjaolosuhteet

Maanpinta vaihtelee siltapaikkojen kohdalla siten, että siltojen eteläpäässä se on noin tasovälillä $N_{2000} +1,80 - +0,75$ m ja pohjoispäässä noin $N_{2000} +1,00 - +0,75$ m. Siltojen välisessä saarella maanpinta on noin tasolla +6,5 m.

Olemassa olevan Lamassaaren sillan V-1894 tulopenkereet on rakennettu siHkMr / srHkMr maalle. Altaan pohja siltapaikalla on tasolla +0 – -2 m. Pohjamaa siltapaikalla on pääosin löyhää siHkMr, paikoin löyhää hHk tai HkMr. Kallion päällä on tiivis moreenikerros. Porakonekairauksilla varmistettu kallion pinta on tasolla -2,6 – -5,4 m. Kallion pinta laskee pohjoiseen päin mentäessä.

Olemassa olevan Varassaaren sillan V-1895 tulopenkereet on rakennettu Hk / HkMr maalle. Altaan pohja siltapaikalla on tasolla +0 – -1 m. Pohjamaa siltapaikalla on pääosin löyhää tai keskitiivistä siHkMr. Kallion päällä on tiivis moreenikerros. Porakonekairauksilla varmistettu kallion pinta on tasolla -8,0 – -9,8 m. Nykyisten perustusten kantavuus on tarkastettu uusille kuormille.

Suoritettavat toimenpiteet ja rakenteiden tekninen kuvaus

Lammassaaren silta V-1894 (Fårholmsbro V-608)

Olemassa oleva Lammassaaren silta puretaan ja tilalle rakennetaan uusi silta. Olemassa oleva silta on teräsbetonikantinen teräksinen ristikkosilta, jonka jännemitta on 60 m ja vapaa-aukko 59,2 m. Sillan alikulkukorkeus on vähintään 4,06 m (MW). Silta on perustettu maanvaraisille massiivisille teräsbetonituille.

Uusi rakennettava Lammassaaren silta V-1894 on tyypiltään jännitetty 3-aukkoinen betoninen jatkuva ulokepalkkisilta, jonka jännemitat ovat 20,0 + 25,0 + 20,0 m. Silta perustetaan betonitäytteisten porapaalujen varaan. Tulopenkereet perustetaan maanvaraisesti. Uuden sillan etuluiskien juuret siirtyvät noin metrin ulommaksi uomasta nykyisiin luiskiin verrattuna. Uuden sillan hyötyleveys on 12,0 m, josta ajoradan kokonaisleveys on 8,25 m ja kevyen liikenteen väylän leveys 3,75 m. Sillan kokonaispituus on 78,6 m ja kannen pituus 70 m. Sillan suurin sallittu padotus on 0,05 m. Sillan alikulkukorkeus säilyy vähintään nykyisellään.

Sillan välitukien paalutusta varten sillan molempiin päihin rakennetaan paalutuspenkereet. Sillan etuluiskat ja keilat verhoillaan kiviheitokkeella tasolle MW +0,50 m saakka. Etuluiskaan tulee verhous ylös asti ja keilojen yläosaan tulee nurmiverhous. Verhous toimii myös eroosiosuojauksena. Sillan etuluiskat loivenevat uuden sillan myötä. Nykyisen sillan etuluiskat ovat kaltevuudeltaan 1:1 tasolle MW asti, jonka jälkeen noin 2,0 metrin tasanteen jälkeen kaltevuus on 1:1,5 uoman pohjaan saakka. Uuden sillan vastaavat luiskakaltevuudet ovat 1:2.

Varassaaren silta V-1895 (Fårholmsbro II V-609)

Olemassa oleva Varassaaren silta V-1895 on teräsbetoninen kotelo-palkkisilta. Sillan nykyiset maanvaraiset teräsbetonituet säilyvät ennallaan ja ainoastaan sillan kansirakenne uusitaan. Silta on tyypiltään ulokelaattasilta, jonka jännemitta on 17,05 m. Uuden kannen hyötyleveys on 12,0 m, josta ajoradan kokonaisleveys on 8,25 m ja kevyen liikenteen väylän leveys 3,75 m. Sillan kokonaispituus on 30,6 m, josta kannen pituus 17,55 m. Nykyisen Varassaaren sillan V-1895 jännemitta on 16 m, vapaa-aukko 15,2 m ja alikulkukorkeus 2,80 m. Sillan alikulkukorkeus säilyy vähintään nykyisellään.

Sillan etuluiskat ja keilat verhoillaan kiviheitokkeella tasolle MW +0,50 m. Etuluiskaan tulee verhous ylös asti ja keilojen yläosaan tulee nurmiverhous. Verhous toimii myös eroosiosuojauksena. Sillan etuluiskat loivenevat uuden sillan myötä. Nykyisen sillan etuluiskat ovat kaltevuudeltaan 1:1 tasolle MW asti, jonka jälkeen kaltevuus on 1:1,5 uoman pohjaan saakka. Uuden sillan vastaavat luiskakaltevuudet ovat 1:1,5.

Siltojen valaistus, kaide ja muut laitteet

Molempiin siltoihin asennetaan pylväsvalaisimet ja sillat varustetaan molemmin puolin kaiteilla. Siltoihin asennetaan suojaputket ja kaapelihylly/tila kaapelivarauksille.

Siltojen välinen saari

Lammassaaren ja Varassaaren siltojen välillä olevassa saarella maantien pinta muotoillaan uuden poikkileikkauksen mukaisesti.

Maantie- ja vesiliikenteen katkaiseminen

Siltojen kautta kulkeva ajoneuvoliikenne siirretään rakennustyön ajaksi työnaikaiselle kiertotielle: maantie 68 - Pohjantie - maantie 7494. Kiertotien käyttötarve on noin 10 kk. Kiertotie pidentää läpikulkuliikenteen matkaa noin 1,8 km.

Luodonjärven venereitti suljetaan rakennustöiden ajaksi. Näin varmistetaan työkonien mahdollisuus liikkua mantereelta siltojen väliseen saareen työsiltaa pitkin ja lisäksi työ voi olla käynnissä molemmilla siltapaikoilla yhtä aikaa, jolloin rakennustyön kokonaisaika lyhenee. Vesiliikennereitti Luodon saaren pohjoispuolella Gerdrudsbron kautta säilyy käytössä.

Kevyen liikenteen väliaikainen kulkuyhteys

Kevyelle liikenteelle rakennetaan rakennustyön ajaksi kulkuyhteys siltapaikkojen ohitse osittain ponttonisiltojen avulla ja osittain erottamalla työsilta-alue kevyelle liikenteelle. Siltojen välisellä saarella kevyen liikenteen väylä kulkee pengertietä pitkin.

Suoritettavien toimenpiteiden työjärjestys

Siltojen korjaustöiden aikaiset toimenpiteet aloitetaan kiertotiejärjestelyiden ja työnaikaisen kevyen liikenteen väylän rakentamisella. Tämän jälkeen käynnistetään purkutyöt siltapaikoilla. Siltojen telineet ja työsillat perustetaan uoman pohjaan rakennettavan murskearinnan päälle ja/tai paalujen varaan. Kaikki työnaikaiset rakenteet puretaan töiden päätyttyä uoman pohjaa myöden.

Kiinteistötiedot

Hankealueen vesialue kuuluu Luodon kylän yhteisömuutoksessa olevaan yhteiseen vesialueeseen (*Samfällda området*, kiinteistötunnus 440-402-876-2). Pietarsaaren kaupungin puoleinen rantautumisalue Lammasaareen kuuluu kiinteistöön *Yleinen tie* (kiinteistötunnus 598-895-2-3). Luodon kunnan puoleinen rantautumisalue Varassaareen sekä siltojen välissä oleva saari kuuluvat kiinteistöön *Yleinen tie* (kiinteistötunnus 440-895-2-2).

Hanketta varten tarvittavat alueet

Hakijalla on maantienlain mukainen tieoikeus pysyville siltarakenteille. Hakija hakee aluehallintovirastosta työnaikaista käyttöoikeutta 4 900 m²:n suuruiselle alueelle yhteisestä vesialueesta (*Samfällda området*, kiinteistötunnus 440-402-876-2) työnaikaisia telineitä, penkereitä ja kevyen liikenteen ponttonisiltaa varten.

Hankkeen vaikutukset

Maantieliikenteen aiheuttama meluhaitta pienenee uuden sillan rakentamisen myötä, kun molempien siltojen metalliset liikuntasaumalaitteet poistuvat. Myös liikenneturvallisuus paranee, kun siltojen kohdalla olevat kapeat jalkakäytävät levennetään jalankulku- ja polkupyöräteiksi. Hankkeen toteuttamisen myötä siltojen kantavuustavoitteet täyttyvät, eikä silloille tarvitse asettaa painorajoituksia. Siltojen alikulkukorkeudet säilyvät vähintään entisen suuruisina.

Siltojen kautta kulkeva ajoneuvoliikenne siirretään rakennustyön ajaksi työnaikaiselle kiertotielle noin 10 kk ajaksi. Kevyelle liikenteelle rakennetaan rakennustyönajaksi molempien siltojen viereen ponttisillat/pengerretty väylä.

Luodonjärven venereitti suljetaan rakennustöiden ajaksi. Reitin sulkemisella varmistetaan työkoneiden mahdollisuus liikkua mantereelta siltojen väliseen saareen työsiltaa pitkin. Rakennustyön kokonaisaika lyhenee, kun työ voi olla käynnissä molemmilla siltapaikoilla yhtä aikaa. Luodon saaren pohjoispuolella Gerdrudsbron kautta kulkeva vesiliikenneväylä säilyy käytössä.

Hakijan mukaan rakennustöistä aiheutuu väliaikaista melua, veden samentumista ja kiintoainepitoisuuden nousua. Samentuman voimakkuuteen ja kulkeutumiseen vaikuttavat virtaus- ja sääolosuhteet sekä työn ajoittuminen.

Hakijan mukaan hankkeella ei ole pysyviä vaikutuksia hankealueen vedenkorkeuksiin, virtaamiin tai vedenlaatuun. Hankkeella ei myöskään ole pysyviä vaikutuksia veneväyliin, kalastukseen tai kalakantaan.

Tarkkailu

Hakemusasiakirjat sisältävät hankkeen vesistövaikutusten tarkkailuohjelman. Ohjelman mukaan tarkkailua toteutetaan ennen töiden aloittamista, korjaus- ja rakennustöiden aikana sekä töiden valmistumisen jälkeen. Näytteet otetaan sertifioidun näytteenottajan toimesta ja ne analysoidaan akkreditoidussa laboratoriossa. Näytteiden ottamisen yhteydessä kirjataan ylös maastossa vallitsevat olosuhteet ja mahdollisesti poikkeavat tekijät, näytteenottoaikan koordinaatit, veden lämpötila, näkösyvyys, näytteenottosyvyys ja näytteenottopisteen kokonaissyvyys.

Näytteet otetaan joko työnaikaiselta sillalta, uoman reunalta käsin tai veneestä. Näytteet otetaan mahdollisuuksien mukaan vedenpinnan alapuolelta vesipatjan keskisyvyydeltä. Tarvittaessa näytteenottoa laajennetaan, mikäli näytteiden ottamisen aikana todetaan laajempaa veden samentumista.

Tarkkailu ennen töiden aloittamista

Ennen töiden aloittamista otetaan näytteet molempien siltojen länsipuolelta. Kun Luodonjärven padot ovat auki, on luonnollinen virtaussuunta siltojen kohdalla länteen. Alueelta ei ole saatavilla tarkkaa virtaustietoa.

Länsipuolelta otetut näytteet edustavat alueen taustapitoisuutta (0-näyte). Näytteet otetaan kahtena ajankohtana ennen rakennustöiden aloittamista, ensimmäinen noin 2–4 kuukautta ennen töiden aloittamista ja toinen juuri ennen työn aloittamista.

Vesinäytteistä analysoidaan pH, sameus, kiintoainepitoisuus, kokonaisytyppi- ja kokonaisfosforipitoisuus, sähkönjohtavuus ja väri. Lisäksi analysoidaan lyijy, koska vanhoissa silloissa on käytetty lyijypitoista maalia. Lyijyn taustapitoisuuden avulla voidaan seurata rakennustöiden aikana veteen mahdollisesti pääsevän lyijyn määrää.

Tarkkailu rakennustöiden aikana

Rakennustöiden aikaista tarkkailua toteutetaan joka toinen kuukausi, eli yhteensä noin 4 kertaa. Näytteiden ottamisen aikataulu tarkentuu silta-työn urakka-aikataulun mukaan. Myös näytteenottoaikat tarkentuvat rakennustyön aikana. Näytteenoton yhteydessä arvioidaan virtaama. Siltojen länsipuolella olevien näytepisteiden lisäksi otetaan näytteet kummankin sillan itäpuolelta.

Vesinäytteistä analysoidaan pH, sameus, kiintoainepitoisuus, kokonaisytyppi- ja kokonaisfosforipitoisuus, sähkönjohtavuus, väri ja lyijy.

Urakoitsija kirjaa ylös työn edetessä mahdolliset samentumat vesistösissä. Mikäli samentumista todetaan merkittävästi, otetaan yhteys valvoaan viranomaiseen ja sovitaan mahdollisista toimenpiteistä.

Tarkkailu rakennustöiden jälkeen

Töiden valmistumisen jälkeen otetaan näytteet sillan itä- ja länsipuolelta. Näytteistä analysoidaan pH, sameus, kiintoainepitoisuus, kokonaisytyppi- ja kokonaisfosforipitoisuus, sähkönjohtavuus ja väri. Mikäli rakennustöiden aikana on havaittu vedessä kohonneita lyijypitoisuuksia, analysoidaan myös lyijypitoisuus.

Toiminta mahdollisissa poikkeavissa tilanteissa

Mikäli tarkkailun yhteydessä havaitaan huomattavia poikkeamia mitausten, näytteenoton tai analysoinnin yhteydessä, ilmoitetaan havainnoista välittömästi valvovalle viranomaiselle ja Luodon kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Tarkkailutulosten raportointi

Näytetulokset toimitetaan niiden valmistuttua viipymättä Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle sekä Luodon kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Tarkkailun loputtua laaditaan loppuraportti, joka lähetetään kahden kuukauden kuluessa töiden valmistumisesta Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle sekä Luodon kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle.

HAKEMUKSESTA TIEDOTTAMINEN

Aluehallintovirasto on vesilain 11 luvun 7, 10 ja 11 §:ssä säädetyllä tavalla kuuluttamalla asiasta aluehallintovirastossa sekä Luodon kunnassa ja Pietarsaaren kaupungissa varannut tilaisuuden muistutusten tekemiseen ja mielipiteiden esittämiseen hakemuksen johdosta viimeistään 2.5.2017. Kuulutus on erikseen lähetetty asiakirjoista ilmeneville asianosaisille.

Aluehallintovirasto on vesilain 11 luvun 6 §:n mukaisesti pyytänyt hakemuksen johdosta lausunnon Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat vastuualueelta, Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kalatalousviranomaiselta, Luodon kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselta, Luodon kunnalta, Pietarsaaren kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselta, Pietarsaaren kaupungilta sekä Liikenneviraston meriväyläyksiköltä.

Hakemuksesta on julkaistu lehti-ilmoitus *Pietarsaaren sanomat* ja *Österbottens Tidning* nimisissä lehdissä.

LAUSUNNOT

- 1) **Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue** on lausunnossaan todennut, hakemuksessa esitetty tarkkailuohjelma on riittävä rakentamisen aikaisten vesistövaikutusten seuraamiseksi. Rakentamistöiden aloittamisesta on erikseen ilmoitettava vesilain mukaisen lupapäätöksen valvontaviranomaiselle.
- 2) **Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kalatalousviranomaisen** on ilmoittanut, ettei se anna asiassa lausuntoa.
- 3) **Luodon kunnan kunnanhallitus ja ympäristölautakunta** ovat lausunnoissaan todenneet, että tarkkailuohjelmassa täytyy asettaa raja-arvot mitattaville parametreille. Raja-arvojen ylittyessä hakijan tulee ryhtyä toimenpiteisiin haitallisten pitoisuuksien vähentämiseksi tai niiden leviämisen estämiseksi vesistössä. Rakentaminen täytyy suunnitella ja toteuttaa ympäröivä asutus huomioiden. Myös aiheutuva melu tulee huomioida. Väliaikaiset rakenteet eivät saa estää vedenvirtausta tai rajoittaa Hästgrundetin säännöstelyluukkujen avaamista.

Luodon kunnanhallitus on lisäksi lausunnossaan todennut, että esityksen mukainen hanke ratkaisee Lammassaaren siltaan liittyneen turvallisuusongelman, josta kunta on tehnyt vuosien aikana useita muistutuksia. Myös siltojen kantavuus paranee oleellisesti.

- 4) **Pietarsaaren kaupunginhallitus ja kaupungin rakennus- ja ympäristölautakunta** ovat lausunnoissaan todenneet, että sillan uusiminen on välttämätöntä ja lisää liikenneturvallisuutta. Sillan uusimisesta rakennusvaiheessa aiheutuvat vaikutukset ympäristöön ovat ohimeneviä ja suhteellisen lyhytaikaisia.

Hankkeella on suuri vaikutus seudulle ajoneuvoliikenteen uudelleen järjestelyineen, suljettuine vesiliikenteineen ja mahdollisine vaikutuksineen UPM Kymmene Oyj:n raakaveden ottoon. Ajoneuvoliikenteen 1,8 km:n kiertotie johdetaan runsaasti liikennöidyn ja tiheään asutun alueen lävitse. UPM Kymmene Oyj:n raakavedenottamo sijaitsee siltojen alavirran puolella. Tämä saattaa vaikuttaa töiden kulkuun ja Luodonjärven juoksutuksiin. Luodonjärveen laskevien jokien vedenlaatu saattaa vaikuttaa järveen ja järven juoksutusta voidaankin tarvittaessa joutua säättämään haittojen minimoimiseksi. Rakennustyöt on tehtävä niin lyhyellä ajanjaksolla kuin mahdollista haittojen välttämiseksi.

Hankealueen vedenvirtaus on ajoittain voimakasta Hästgrundetin patoluukkujen ollessa auki. Luodonjärven voimassa olevan säännöstelyluvan mukaisesti Hästgrundetin ja Gertrudsin patoluukkujen on oltava juoksutusten aikana yhtä paljon auki. On varmistuttava siitä, että mahdollinen väliaikainen ponttonisilta on hyvin rakennettu ja kestää voimakkaan vedenvirtauksen, jotta patoluukut voidaan pitää esteettömästi auki.

Mikäli Hästgrundetin patoluukut on pidettävä rakentamisen vuoksi turvallisuussyistä tai muusta syystä kiinni, johdetaan kaikki Luodonjärven eteläosan vedet Luodonjärven läpi Gertrudsin patoluukkujen kautta mereen. Luodonjärven puskurointikyky esimerkiksi siihen laskevia happamia jokivesiä vastaan on huono ja näissä tietyissä tapauksissa hapan vesi tulisi pystyä johtamaan esteettömästi myös Hästgrundetin läpi.

On tehtävä työsuunnitelma, jossa otetaan riittävässä määrin huomioon ja minimoidaan ajoneuvoliikenteelle, veneliikenteelle, raakavedenotolle ja vedenlaadulle aiheutuva haitta. Veneliikenne on hyvin vilkasta kesäkuukausina. Työt on ajoitettava siten, että veneliikenne toimii heinäkuussa sen ollessa vilkkaita. Hakemusta on täydennettävä siten, että työaikataulussa voidaan ottaa huomioon riittävässä määrin kaikki ne tekijät, joihin rakennusvaihe vaikuttaa.

Tutkimustulokset on lähetettävä myös Pietarsaaren ympäristösuojeluviranomaiselle.

- 5) **Liikenneviraston meriväyläyksikkö** on lausunnossaan todennut, että suunniteltu Lammassaaren silta ylittää *Luodonjärven venereitit* -nimisen venereitin, jota ylläpitää Föreningen Skärgårdsrådet r.f. Hankealueen itäpuolella, noin 60 metrin etäisyydellä, sijaitsee edellä mainitun venereitin merenkulun kelluvat turvalaitteet, oikea- ja vasenviitta. Lammassaaren sillan alikulkukorkeutta ei ole ilmoitettu nykyisissä merikartoissa.

Liikennevirasto ei vastusta hanketta. Hankkeen aikana Luodonjärvelle säilyy vesiliikenteen yhteys Luodon pohjoispuolitse kulkevan venereitin kautta. Suunnitellun Lammassaaren sillan alikulkukorkeus ja vapaa leveys täyttävät Liikenneviraston suositukset venereitin ylittävän sillan osalta. Sillan alikulkukorkeutta määritettäessä on huomioitava turvallisuusväli, jonka hankealueen sijainti ja liikenteelliset olosuhteet huomioiden voidaan katsoa olevan 0,2 metriä. Liikenneviraston ohjejulkaisun *Suositukset vesistösiltojen aukkomitoista* (Merenkululaitoksen julkaisuja 12/2005) mukaisesti sillan alikulkukorkeus on silta-aukon vapaan korkeuden (keskivedenkorkeudesta) ja turvallisuusvälin erotus. Sillan alikulkukorkeus, joka Liikenneviraston suosituksen mukaisesti tulisi merkitä 3,8 metriin, on merkittävä maastoon rajoitettua alikulkukorkeutta osoittavalla vesiliikennemerkillä, jonka toteutus on hankkeesta vastaavan vastuulla. Määräykset ja ohjeet vesiliikennemerkkeistä sekä niiden sijoittamisesta on esitetty Liikenneviraston määräyksessä *Vesiliikennemerkkit ja valo-opasteet sekä niiden sijoittaminen* (12.11.2010, dnro: 6154/040/2010).

Hankkeesta vastaavan tulee tiedottaa rakennustöiden aikataulusta sekä muista vesiliikenteen järjestelyistä hyvissä ajoin paikallisesti ja Liikenneviraston meriväyläyksikölle. Hankkeesta vastaavan tulee merkitä siltatyömaa vesillä liikkujien tiedoksi asianmukaisilla merkinnoilla.

Hanke vaatii vesiliikenteen tilapäistä sulkemista hankealueella rakentamistöiden aikana, jonka johdosta hankkeesta vastaavan tulee olla yhteydessä Liikenneviraston meriväyläyksikköön vesiliikenteen tilapäisestä sulkemisesta Luodonjärven venereitillä.

Mikäli hanke aiheuttaa tarpeen muuttaa venereitin linjausta sillan kohdalla, muutoksesta sekä sen aiheuttamista toimenpiteistä tulee sopia yhteistyössä väylän ylläpitäjän ja Liikenneviraston kanssa.

Siltatyön valmistuttua hankkeesta vastaavan on ilmoitettava valmistumisesta Liikenneviraston meriväyläyksikköön edellä mainitun ohjejulkaisun mukaisella valmistumisilmoituksella joko sähköpostitse: kirjaamo@liikennevirasto.fi tai postitse osoitteeseen: Liikennevirasto, meriväyläyksikkö, PL 20, 65101 Vaasa.

MUISTUTUKSET JA MIELIPITEET

- 6) **AA** (*Strömbo*, kiinteistötunnus 440-402-9-69) on muistutuksessaan todennut, että siltojen käytöstä aiheutuneen meluhaitan takia nopeusrajoitusta silloilla on laskettu siten, että se on nyt kesäaikana 60 km/h. Viimeisten vuosien aikana muistuttaja on asunut kiinteistöllään usein ympäri vuoden ja liikenteen melu on edelleen häiritsevää. Melu kuuluu aina Bertlodin saareen saakka. Muistuttajan mukaan hankkeen tärkein vaikutus onkin melun väheneminen. Muistuttajan kiinteistön tietyillä alueilla keskustelun käyminen on mahdotonta liikenteen ollessa tiellä vilkasta. Tämän vuoksi alueelle tulisi rakentaa melusuojaus, joka ulottuu Södra Tjuvorsvägenille saakka. Lisäksi

nopeusrajoitus 60 km/h tulisi ottaa käyttöön ympärivuotisesti, koska tietä käyttävät myös koululaiset ja polkupyöräilijät.

- 7) **BB** (*Morgonrodnad*, kiinteistötunnus 598-401-11-363 ja *Morgonvik*, kiinteistötunnus 598-401-11-117) on muistutuksessaan todennut, että muistuttajan ruoppaama väylä Fårholmin sillalta muistuttajan laiturille täytyy olla käytettävissä. Mikäli väylä suljetaan, ei muistuttajan laiturissa olevaa venepaikkaa voi käyttää.

Muistuttajan veneen koosta johtuen ainoa mahdollisuus merelle pääsemiseen on kulkeminen Hästgrundetin venesulun kautta. Mikäli muistuttaja vuokraa venepaikan venesulun ulkopuolelta, aiheutuu siitä hänelle vuosittain vähintään 198 euron lisäkustannus.

Hankkeesta ei aiheudu vaikutuksia muistuttajan lähempänä siltaa sijaitsevalle kiinteistölle.

Muistuttaja asuu kesäasunnollaan toukokuusta syyskuuhun ja kiinteistölle johtavaa Itäistä lammastietä (*Östra Fårvägen*) ei saa sulkea missään olosuhteissa.

Muistuttaja vaatii, että muistuttajan kiinteistön puolella kulkeva ja sillan länsipuolelle jatkuva kesävesijohto täytyy ottaa huomioon sillan uusimisessa.

Muistuttajan mukaan on tärkeämpää turvata sillan alitse kesäaikana kulkeva veneliikenne kuin kävely- ja pyöräliikenne. Tämän vuoksi Varassaaren silta tulisi rakentaa kesäaikana ja Lammassaaren silta talviaikana, jolloin vaikutukset veneliikenteeseen jäivät mahdollisimman vähäiseksi.

- 8) **CC** on muistutuksessaan ilmoittanut harjoittavansa ammattikalastusta sekä Luodonjärvellä että Hästgrundetin sulkuportin merenpuolelta. Muistuttajalla on käytössään sama vene molemmilla puolilla kalastettaessa. Muistuttaja käyttää aina Luodonjärvellä kalastaessaan Hästgrundetin sulkuporttia, koska muistuttajan vene ei mahdu kulkemaan Gertrudin sulkuportin kautta. Mikäli Fårholmsströmmenin vesistöreitti suljetaan, muistuttaja ei voi kalastaa Luodonjärvellä lainkaan tai muistuttajan tulee hankkia satamapaikka järvenpuolelta ja sijoittaa pienempi vene sinne. Mikäli kalastus Luodonjärvellä esityy, aiheutuu muistuttajalle tästä noin 15 000 euron (alv 0%) vuosittainen pyynnin menetys. Muistuttajan mukaan satamapaikan hankkiminen järvenpuolelta on mahdollista, mutta se edellyttää ylimääräistä työtä sekä useamman ajovuoron tekemistä pienemmästä venekoosta johtuen. Satamassa saalis täytyy lisäksi purkaa käsin. Kalastus Luodonjärvellä alkaa joka vuosi 15. syyskuuta ja jatkuu seuraavan vuoden toukokuun 15. päivään saakka.

Kalastukselle aiheutuvien haittojen minimoimiseksi muistuttaja ehdottaa seuraavaa:

- Jos hankkeessa tehtävät työt aloitetaan vasta 20.9 jälkeen, muistuttaja ehtii saada Luodonjärvelle rysät pyyntiin isommalla veneellä.
- Mikäli väylä suljetaan kevyen liikenteen ponttonisillalla, tulee se ankkuroida siten, että se kestää veden juoksuttamisen myös Hästgrundetin kautta. Mikäli veden juoksutus tapahtuu vain Gertrudin sulun kautta, saattavat rankat syysateet aiheuttaa riskin koko järven happamoitumiselle ja sitä kautta laajoille kala-kuolemille.
- Hankkeessa tehtävät työt tulisi suunnitella siten, että silta olisi kevyen liikenteen käytössä 20.4.2018 jälkeen. Tällöin ponttonisiltaa ei tarvittaisi ja veneliikenne voisi kulkea normaalisti
- Muistuttaja katsoo oikeudekseen saada kohtuullisen korvauksen lisääntyvästä työmäärästä sekä ylimääräisestä satamapaikasta.

9) **UPM Kymmene Oyj, Pietarsaaren sellutehdas** on muistutuksessaan vaatinut seuraavaa:

- Rakennushanke ei missään vaiheessa saa vaarantaa UPM Pietarsaaren sellutehtaan ja muiden Alholman teollisuusalueella sijaitsevien tehtaiden vedensaantia tai veden laatua.
- Rakennushankkeen seurauksena UPM Pietarsaaren sellutehtaan vedenottokanavaan, välppälaitokseen, vedenottotunneliin ja/tai vesilaitokselle ei saa kulkeutua kiintoainetta tai muita haitallisia aineita.
- Rakennusaikana mahdollista kiintoaineen kulkeutumista on seurattava päivittäin soveltuvin kenttämittauslaittein ja korjaaviin toimenpiteisiin on ryhdyttävä ennen kuin mahdollinen kiintoaine kulkeutuu UPM Pietarsaaren sellutehtaan vedenottojärjestelmiin. Seurannasta on pidettävä kirjaa.
- Mahdollisen kiintoaineen tai muiden haitallisten aineiden kulkeutumisen uhka UPM Pietarsaaren vedenottojärjestelmiin on katsottava tilanteeksi, jolloin voidaan noudattaa Luodon-Ojanjärven säännöstelyyn liittyvää poikkeusjuoksutusikäytäntöä. Määräyskäytäntöineen on kirjattava lupapäätökseen.
- Rakennushankkeen päätyttyä sillan alta kulkeva vesireitti on saatettava siihen kuntoon, ettei siitä aiheudu haittaa ja ettei se vaikeuta kalan nousua Luodonjärveen. UPM vaatii, että asiasta on laadittava kirjallinen viranomaislausunto. Lausunto on toimitettava UPM:lle sekä muille asianomaisille, jota asia koskee. Mahdolliset selvitykset ja korjaavat toimenpiteet on tehtävä haki- ja kustannuksella.
- Rakennushankkeesta aiheutuu väliaikaista melua ja veden sameutumista, mikä saattaa väliaikaisesti vähentää kalan nousua Lammassaaren sillan kautta Luodonjärveen. Tämä saattaa ilmetä yhden vuosiluokan vähentymisenä kalakannassa myöhemmissä kalataloustarkkailuun liittyvissä selvityksissä. Lupapäätöksessä on varmistettava, että edellä mainittu mahdollinen haitta ei tule UPM:n korvattavaksi mahdollisesti myöhemmissä Luodonjärveen liittyvissä korvausasioissa.

UMP Kymmene Oyj, Pietarsaaren sellutehdas on perustellut vaatimuksiaan seuraavasti:

Vesistötoimikunta on 28.6.1961 antamallaan päätöksellä nro 29/1961 myöntänyt luvan Luodonjärven muodostamiseen sekä veden johtamiseen järvestä yhteensä 5 m³/s teollisuuden vedentarpeeseen. Hakemuksen mukaisella rakennushankkeella ei saa vaarantaa tätä oikeutta. Tehtaan ottama raakavesi kulkee Luodonjärvestä Lammassaaren sillan alitse edelleen tehtaan vedenottamolle. Rakennushankkeen aikana on varmistettava riittävä vedensaanti.

Eräs liiketoiminnan riskinarviointiin perustuva uhkakuva on raakaveden äkillinen laadun huonontuminen, joka vaikeuttaisi raakaveden puhdistamista prosessi- ja kattilavedeksi. Hakemuksen mukaan rakennushankkeesta aiheutuu väliaikaista veden samentumista ja kiintoaineen nousua. Runsas kiintoaineen kulkeutuminen sellutehtaan vedenpuhdistusjärjestelmiin vaikeuttaa raakaveden puhdistamista.

Riittävän vedensaannin estyessä tuotantoa on joko rajoitettava tai pysäytettävä, mikä johtaa merkittäviin taloudellisiin tappioihin.

Riskinarviointiin perustuvan uhkakuvan toteutumisen välttämiseksi on tarpeen määrätä riittävä seuranta rakennushankkeen aiheuttaman kiintoaineen kulkeutumisen selvittämiseksi. Hakemuksessa esitetty tarkkailusuunnitelman mukainen seuranta ei vastaa edellä mainittuun uhkakuvaan. UPM on vaatimuksessaan esittänyt päivittäistä seurantaa. Mikäli tilanne on odotettua parempi, voidaan seurantatiheyttä tarvittaessa harventaa UPM:n ja rakennushankkeesta vastaavan yhteisellä sopimuksella.

Mikäli kiintoainetta kulkeutuu vesistöön, on UPM:llä oltava oikeus ohjata ja juokuttaa kiintoainepitoinen vesi Hästgrundetin patoluukun kautta mereen. Tämän takia aluehallintoviraston on kirjattava hakijan lupapäätökseen rakennushankkeen keston ajaksi väliaikainen poikkeusjuoksutuslupa kiintoainepitoisten vesien juokuttamiseksi mereen tarvittaessa korkeuteen N₆₀ -0,10 m asti. Tason N₆₀ -0,10 m mukainen pinta on voimassa olevan Luodon-Öjan järven säännöstelyluvan (Länsi-Suomen ympäristölupaviraston päätös 58/2009/3 annettu 30.11.2009) mukainen alin sallittu taso poikkeustilanteessa.

UPM:llä on vireillä hakemus Luodonjärven kalatalousvahinkojen korvaamisesta kertakaikkisesti. UPM on selvityksien perusteella todistanut, että kala nousee kalateiden ja patoluukkujen kautta Luodonjärveen. Eräs merkittävä kalavaellusreitti kulkee Hästgrundetin patoluukun ja Lammassaaren sillan ali Luodonjärveen. Rakennushankkeen vaikutuksia kalan nousuun ei ole käsitelty hakemuksessa. Jotta myöhemmin voidaan osoittaa, että rakennushankkeesta ei ole aiheutunut haittaa kalan kululle tai vaikeutettu kalan nousua Luodonjärveen, UPM vaatii, että asiasta on laadittava kirjallinen viranomaislausunto. Mahdolliset selvitykset ja korjaavat toimenpiteet on tehtävä hakijan kustannuksella.

Hakijan mukaan rakennushankkeesta aiheutuu väliaikaisesti melua ja veden sameutumista, mikä saattaa väliaikaisesti vähentää kalan nousua Lammassaaren sillan kautta Luodonjärveen. Tämä saattaa ilmetä yhden vuosiluokan vähentymisenä kalakannassa myöhemmissä kalataloustarkkailuun liittyvissä selvityksissä. Lupapäätöksessä on varmistettava, että edellä mainittu mahdollinen haitta ei tule UPM:n korvattavaksi mahdollisesti myöhemmissä Luodonjärveen liittyvissä korvausasioissa.

- 10) **Alegrundets vattenandelslag** niminen vesiosuuskunta on muistutuksessaan todennut omistavansa noin 2 kilometrin mittaisen kesävesijohtoverkoston hankealueella. Verkosto on käytössä vuosittain toukokuun alusta syyskuun loppuun. Verkosto alkaa Ruusasholman kaupunginosasta, jossa on myös liitoskohta kaupungin vesijohtoverkoston. Kesävesiverkosto on rakennettu Pietarsaaren kaupungin ohjauksessa vuonna 2011.

Vesiosuuskunnan 34 jäsenestä 5 on nykyisen sillan länsipuolella. Näille huviloille tuleva vesiputki (halkaisija 25 mm) kulkee veden alla nykyisen sillan alla. Putki on painotettu pohjaan sementtipainoilla.

Kaikkien kesävesijohtoverkosta käyttävien kiinteistöjen vedensaanti tulee turvata myös hankkeen aikana. Nykyisen sillan itäpuolella sijaitsevien kiinteistöjen vedensaanti voidaan turvata, mikäli vesiputkeen asennetaan sulkumahdollisuus itäpuolen viimeiselle huvilalle ennen nykyistä siltaa. Sillan länsipuolella sijaitsevan viiden kiinteistön vedensaannin turvaamiseksi tulisi rakentamisen väliaikaisratkaisut olla selvillä. Kesävesijohto voi väliaikaisesti kulkea myös maanpinnalla.

- 11) **DD (Kariniemi)**, kiinteistötunnus 599-408-12-42) on muistutuksessaan todennut, että mikäli Fårholmströmmenin vesistöväylä suljetaan, pitenee muistuttajan venereitti kesämökille 4,9 kilometristä 31,4 kilometriin. Normaalisti venematka kestää 22 minuuttia, kun se väylän ollessa suljettuna kestää 2 tuntia 24 minuuttia. Aika on kohtuuttoman pitkä päivittäisen työmatkan tekemiseen kesämökiltä mantereelle. Lisäksi vaihtoehtoinen Gertrudin väylä on paikoitellen niin matala, että laskuveden aikana suuremmilla veneillä on vaarana pohjakosketus. Lisäksi patoluukkujen ollessa auki, on Gertrudin venesulun läpi hankala päästä vähänkään suuremmilla veneillä.

Muistuttajan kesämökki sijaitsee Kalvholmenissa. Muistuttajan vakiutinen venepaikka on vuokrattuna Pietarsaaren kaupungilta Östansfjärdenissä lähellä Fårholmin siltaa. Alueella on noin 80 Pietarsaaren kaupungin vuokraamaa venepaikkaa. Suurimmalla osalla venepaikkojen vuokraajista on kesämökki Luodon-Lepplaxin saaristossa. Suurin osa saariston mökeistä on saavutettavissa vain veneellä. Vastaavia vapaita venepaikkoja autojen pysäköintimahdollisuuksiin ei löydy Fårholmin sillan toiselta puolelta. Muistuttajalla on ollut käytössään sama venepaikka jo 20 vuotta. Jos venepaikasta luopuu, on suuri vaara, ettei paikkaa saa seuraavana vuonna ollenkaan.

Muistuttaja on yrittänyt hankkia korvaavaa venepaikkaa Fårholmin sillan toiselta puolelta. Kuitenkin esimerkiksi Luodon kunnan venepaikat Assarlidissä ovat tällä hetkellä täysin varattuja ja niihin on olemassa jonotuslistat. Alueelta ei löydy tällä hetkellä vapaita vuokravenepaikkoja. Luodon kunnalla on tarkoitus rakentaa uusi venelaituri Assarlidiin, jonka rakennustyöt on tarkoitus aloittaa vuonna 2019. Muistuttajan mukaan hakijan tulisi selvittää mahdollisuutta aikaistaa venelaiturin rakentamista siten, että siitä voitaisiin vuokrata venepaikkoja niitä tarvitseville Fårholmströmmenin vesistöväylän ollessa pois käytöstä.

Muistuttajan mukaan hakemuksesta ei käy ilmi, onko väylä suljettuna vain kesällä 2017, sekä kesällä 2017 että 2018 vai ainoastaan kesällä 2018. Vene- ja kesämökkisesonki on 1.5. – 31.10. välisenä aikana.

Jos väylä suljetaan, on muistuttajan ainoa mahdollisuus vuokrata erillinen venepaikka Fårholmin sillan yläpuolelta. Muistuttaja vaatii, että hankkeen toimesta hankitaan maksutta käyttöön korvaava venepaikka Fårholmin sillan yläpuolelta kaikille niille, joilla on venepaikka Fårholmin sillan ulkopuolella ja kesämökki saarella.

- 12) **EE** on muistutuksessaan todennut, että Fårholmin sillan alitse kulkee Alegrundetin osuuskunnan kesävesijohto. Muistuttaja haluaa tietää, onko kesävesijohto normaalisti käytössä myös rakennustöiden aikana.
- 13) **FF** (*Sommarbo*, kiinteistötunnus 598-401-11-76, *Brofästa*, kiinteistötunnus 598-401-11-214 ja *Anata*, kiinteistötunnus 598-401-11-432) on muistutuksessaan vaatinut, että hänen omistamilleen kiinteistöille tapahtuvan liikenteen, mukaan lukien huoltoliikenteen, on oltava mahdollista myös rakennustöiden aikana. Lisäksi muistuttaja haluaa tietää, kuinka hanke vaikuttaa kesäveden- ja sähkönjakeluun kiinteistöille ja kuinka ne turvataan kesällä, kun vapaa-ajanasunnot ovat päivittäisessä käytössä.

Muistuttajan mukaan hanke vaikuttaa hänen kiinteistöillään erityisesti saunarakennuksen ja laiturin käyttöön. Muistuttaja vaatii, että olemassa olevat rakennukset ja rakenteet, myös yhteisillä alueilla sijaitsevat, suojataan ja mahdolliset rakennustöiden aikaiset vahingot korjataan. Koska muistuttajan saunarakennus sijaitsee rakennuspaikan välittömässä läheisyydessä, on todennäköistä, että hankkeesta aiheutuva melu, ilman mukana kulkeva pöly ja suora näköyhteys työmaalta tulevat vaikuttamaan saunan käyttöön. Muistuttaja toivoo, että melu ja pölyhaitta huomioidaan hankkeen suunnitelmassa ja mahdollisimman aikaisessa vaiheessa rakentamista. Kiinteistöillä mahdollisesti tapahtuvasta puiden kaadosta ja muulle kasvisuudelle aiheutuvasta vahingosta täytyy sopia ennen toimenpiteisiin ryhtymistä.

Suunnitelmien mukaan liikenteestä aiheutuva meluhaitta tulee vähentämään hankkeen toteutumisen myötä. Melu on kuitenkin jo nyt vähentynyt tien uudelleen pinnoittamisen jälkeen vuonna 2015.

Muistuttaja haluaa varmistuksen siitä, että rakennustöiden päättymisen jälkeen tietä käyttävä raskas liikenne ei aiheuta nykyistä enempää melua. Muistuttaja vaatii, että suunnitelmiin otetaan mukaan pysyvän meluesteen rakentaminen.

Suunnitelmien mukaan uusi silta perustetaan betonitäytteisten porapaalujen varaan. Suunnitelmapiirustuksista on vaikea nähdä, miten porapaalut sijoittuvat suhteessa Fårholmströmmenin väylään. Hankealueella on voimakas veden virtaus merelle päin erityisesti patoluukkujen ollessa auki. Muistuttajan mukaan on esitettävä arvio siitä, miten porapaalujen rakentaminen vaikuttaa väylän veneliikenteeseen. Muistuttajan mukaan porapaalut voivat aiheuttaa onnettomuusriskin erityisesti pienille veneille. Muistuttajan mukaan veden virtausolosuhteet molempien siltojen kohdalla tulee selvittää, koska virtaus vaikuttaa rakenteiden lisäksi väliaikaisen kevyen liikenteen ponttonisillan käyttöturvallisuuteen.

Hankealue sijaitsee vapaa-ajan asumiseen tarkoitetulla alueella ja hanke ajoittuu kesäaikaan, kun vapaa-ajan asuntojen käyttö on runsasta. Muistuttaja ehdottaa, että hankkeen toteutusajankohtaa siirretään syksyyn ja talveen, jolloin hankkeen suorat vaikutukset jäävät vähäisemmäksi. Muistuttaja vaatii korvausta, mikäli muistuttajan omistamien kiinteistöjen käyttö kesäkuukausien aikana ei ole mahdollista hankkeesta aiheutuvan melun tai ilmaan tai veteen aiheutuvien vaikutusten takia. Muistuttaja toivoo saavansa tietoa hankkeen työaikatauluista ja siitä, aiheutuuko melua myös iltaisain ja öisin tai viikonloppuisin.

- 14) **GG** on muistutuksensa yhteydessä lähettänyt videon, joka on kuvattu muistuttaja 13) Ann-Carin Östin omakotitalon pihalta Fårholmin sillan vierestä kesällä 2016. Muistuttajan mukaan videossa esitetään tilanne, joka vallitsee Fårholmin sillan luona patoluukkujen ollessa auki. Tällöin virtaus sillan kohdalla on voimakasta ja siitä aiheutuu aaltoja, jotka ulottuvat kauaksi sillasta. Veneliikenne sillan alitse on erityisesti loma-aikoina vilkasta ja usein liikennettä on sillan alitse molempiin suuntaan. Muistuttaja on huolissaan, että suunniteltu hanke vesialueelle rakennettavine pylväineen lisää onnettomuusriskiä alueella.

MERKINTÄ

Hakija on täydentänyt 20.6.2017 hakemustaan ilmoittamalla hakevansa aluehallintovirastosta vesilain 3 luvun 16 §:n mukaista valmistelulupaa ennen lupapäätöksen lainvoimaisuutta toteutettaville valmisteleville töille.

Valmistelevinä töinä on tarkoitus toteuttaa työsillan paalutustyöt ja työsillan rakentaminen siten, että venereitti on vapaana. Lisäksi on tarkoitus toteuttaa siltojen välisen saaren itäreunan pengerrystyöt työaikaista kevyen liikenteen väylää varten.

HAKIJAN SELITYS

Hakija toteaa asiasta annettujen lausuntojen, muistutusten ja mielipiteiden johdosta antamassaan selityksessä seuraavaa:

1) **Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastualueen** lausunnon johdosta hakijalla ei ole huomauttamista.

3) **Luodon kunnanhallituksen ja ympäristölautakunnan** antamien lausuntojen johdosta hakija toteaa, että tarkkailuohjelmaa täydennetään vesilain mukaisen luvan ehtojen mukaisesti. Rakentamisen aikaista melua ja muita haittoja hallitaan urakoitsijalle asetettavilla velvoitteilla muun muassa työajan ja työmenetelmien suhteen. Työnaikaiset rakenteet ja laitteet toteutetaan siten, etteivät ne estä läpivirtausta tai rajoita sääntöselvityksien avaamista.

4) **Pietarsaaren kaupunginhallituksen ja rakennus- ja ympäristölautakunnan** antamien lausuntojen johdosta hakija toteaa, että rakentamisen valmistelutyö aloitetaan heti vesilain mukaisen luvan saatua lainvoiman. Lammassaaren sillan alustavan aikataulun mukaan rakentaminen alkaa marraskuussa 2017 ja kevytliikenne siirretään uudelle keskeneräiselle sillalle kesäkuussa 2018. Tuolloin voidaan myös avata veneliikenne Lammassaaren sillan alitse.

Ajoneuvoliikenne ohjataan työn aikana käyttämään kiertotietä kantatien 68 (Pietarsaaren satamatie) sekä maantie 7494 (Luodontie) kautta.

Työsiltojen ja muiden työnaikaisten rakenteiden mitoituksessa ja toteutuksessa otetaan huomioon virtauskuormat, jotta luvan mukaisia juoksuksia ei riskeerata.

Vedenlaatu, veden riittävyys ja juoksutuskysymykset käsitellään UPM Kymmene Oy:n muistutuksen johdosta annetun selityksen yhteydessä. Vedenlaadun tarkkailuohjelma toimitetaan valvovan viranomaisen lisäksi Pietarsaaren kaupungin ympäristöviranomaiselle.

Veneliikenteen katkaisemisella sillan rakentamisen ajaksi on merkitystä veden riittävyteen, koska se mahdollistaa rakentamisen paalujen varassa olevalta työsillalta, penkereiden asemesta.

5) **Liikenneviraston meriväyläyksikön** lausunnon johdosta hakija toteaa, että viraston esittämät asiat otetaan rakentamisessa huomioon ja edellytetyt yhteydenpidot tullaan tekemään.

6) **AA:n** muistutuksen johdosta hakija toteaa, että hanke toteutetaan nykyisellä tiealueella ilman tiesuunnitelmaa. Hanke sisältää ainoastaan siltojen uusimisen. Melu- ja nopeusrajoitusasiat käsitellään maantielain mukaisessa järjestyksessä.

7) **BB:n** muistutuksen johdosta hakija toteaa, että lähtökohtaisesti muistuttajalle korvataan korvaavasta venepaikasta aiheutuva kustannus väylän sulkemisen ajaksi.

Rakentamisen aikainen työalue ei ulotu Itäisen Lammastien liittymään saakka eikä muistuttajan omistamille kiinteistöille.

Vesijohdon sijainti kartoitetaan työmaalla ja johto suojataan rakentamisen ajaksi.

Lammassaaren sillan alustavan aikataulun mukaan rakentaminen alkaa marraskuussa 2017 ja kevytliikenne siirretään uudelle keskeneräiselle sillalle kesäkuussa 2018. Tällöin avataan myös veneväylä. Varassaaren silta valmistunee syksyllä 2018.

8) **CC:n** muistutuksen johdosta hakija toteaa, että muistuttajan elinkeinolle aiheutuvat haitat korvataan maantielain mukaisessa järjestyksessä lunastustoimituksessa toteutuneiden kustannusten mukaan.

Työnaikaiset rakenteet ja laitteet toteutetaan siten, etteivät ne estä juoksutusta eivätkä rajoita säännöstelyluukkujen avaamista.

Alustavan aikataulun mukaan Lammassaaren sillan rakentaminen alkaa marraskuussa 2017 ja kevyt liikenne siirretään uudelle keskeneräiselle sillalle kesäkuussa 2018. Tällöin avataan myös veneväylä.

9) **UPM Kymmene Oyj, Pietarsaaren sellutehtaan** muistutuksen johdosta hakija toteaa, ettei sillä ole huomautettavaa esitettyihin vaatimuksiin koskien lupapäätökseen kirjattaviksi edellytetyjä asioita. Päätöksessä edellytettävät tehtävät sisällytetään suunnitelmiin ja/tai urakka-asiakirjoihin.

Riittävän vedensaannin ja Hästgrundetin kautta tapahtuvan juoksutusmahdollisuuden kannalta on oleellista, voidaanko veneliikenne sulkea Lammassaaren sillan rakentamisen ajaksi. Mikäli veneliikenne voidaan sulkea, tapahtuu rakentaminen työsilloilta ilman veteen tehtäviä penkereitä. Työsillat rakennetaan porapaalujen varaan (porapaalut 2,5–3 metrin välein).

Kun työvaiheesta on mahdollista aiheutua veden samentumista, seurataan veden laatua rakentamisen aikana päivittäin kenttämittauslaittein. Seurannasta pidetään kirjaa ja tiedottaminen/vuoropuhelu hoidetaan sekä valvovan viranomaisen että UPM Kymmene Oyj:n suuntaan.

10) **Alegrundets vattenandelslag** nimisen vesiosuuskunnan ja 12) **EE:n** muistutusten johdosta hakija toteaa, että vesijohdon sijainti kartoitetaan työmaalla ja johto suojataan rakentamisen ajaksi.

11) **DD:n** muistutuksen johdosta hakija toteaa, että lähtökohtaisesti muistuttajalle korvataan aiheutuva kustannus korvaavasta venepaikasta väylän sulkemisen ajaksi. Alustavan aikataulun mukaan Lammassaaren

sillan rakentaminen alkaa marraskuussa 2017 ja kevytliikenne siirretään uudelle keskeneräiselle sillalle kesäkuussa 2018. Tällöin avataan myös veneväylä.

13) **FF:n** muistutuksen johdosta hakija toteaa, että rakentamisen työalue ei ulotu muistuttajan kiinteistölle johtavaan liittymään, joten kulku kiinteistölle on käytössä etelän suunnasta. Työalue ei myöskään ulotu muistuttajan kiinteistölle eikä vesijättöalueella mahdollisesti sijaitseviin rakenteisiin.

Kiinteistölle, rakennuksille ja rakenteille mahdollisesti aiheutuvat vauriot/haitat korvataan maantielain mukaisessa järjestyksessä.

Työnaikaisten rakenteiden suunnittelussa ja rakentamisessa otetaan huomioon virtaukset riskitekijöineen silta-aukossa.

Alustavan aikataulun mukaan Lammassaaren sillan rakentaminen alkaa marraskuussa 2017 ja kevytliikenne siirretään uudelle keskeneräiselle sillalle kesäkuussa 2018. Tuolloin myös veneliikenne Lammassaaren sillan alitse voidaan avata.

Rakentaminen ei vaikuta kiinteistöjen vedensaantiin ja niin sanottu kesävesijohto suojataan rakentamisen aikana. Sähkönjakelusta vastaa sähköyhtiö (Herrfors Oy). Rakentamisurakan alkaessa hanke tiedottaa asukkaille sekä maantien ja väylän käyttäjille aiheutuvista muutoksista. Lisäksi annetaan rakennuttajan ja urakoitsijoiden yhteystiedot.

Nykyisellä tiealueella ilman tiesuunnitelmaa toteutettava hanke sisältää ainoastaan siltojen uusimisen. Melusuojauskysymykset käsitellään maantielain mukaisessa järjestyksessä.

14) **GG:n** muistutuksen johdosta hakija toteaa, että muistutuksessa esille tuodut riskitekijät otetaan huomioon suunnittelussa ja rakennuttamisessa.

ALUEHALLINTOVIRASTON RATKAISU

Luparatkaisu

Aluehallintovirasto myöntää Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle luvan siltojen rakentamiseen Lammassaaren ja Varassaaren välille Luodonjärvellä Luodon kunnassa ja Pietarsaaren kaupungissa hakemuksen mukaisesti hakemukseen liitetyn 23.12.2016 päivätyn suunnitelmakartan (mittakaava 1:500) osoittamaan paikkaan. Lupa on voimassa toistaiseksi.

Aluehallintovirasto myöntää Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle rakennustöiden keston ajaksi määräaikaisen käyttöoikeuden hanketta varten tarvittavaan osaan yhteisestä vesialueesta (kiinteistötunnus 440-402-876-2). Tarvittava alue (4 900 m²) on esitetty hakemuksen täydennyksen liitteenä 2 olevassa 13.2.2017 päivätysssä piirustuksessa (mittakaava 1:500).

Aluehallintovirasto määrää Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen maksamaan ammattimaisen kalastuksen ja vesialueen käyttämismahdollisuuden vaikeutumisesta korvausta lupamääräysten 15 ja 16 mukaisesti. Hankkeesta ei ennalta arvioiden aiheudu muuta vesilain mukaan korvattavaa edunmenetystä.

Lupamääräykset

Rakenteet

1. Lammassaaren silta V-1984 on rakennettava hakemuksen täydennyksen liitteenä 1 olevan 10.2.2017 päivätyn *Fårholmsbro V-608* pääpiirustuksen (mittakaavat 1:100, 1:200) mukaisesti.

Sillan vapaa-aukkojen leveydet on oltava vähintään 18,4 m, 23,4 m ja 18,4 m. Sillan kansirakenteen alapinnan korkeus on oltava vähintään tasossa +4,70 m (N2000).

2. Varassaaren sillan V-1895 kansirakenteet on uusittava hakemuksen liitteenä 12 olevan 23.12.2016 päivätyn *Fårholmsbro II V-609* pääpiirustuksen (mittakaava 1:100) mukaisesti.

Sillan vapaa-aukon leveys on oltava vähintään 15,2 m ja sillan kansirakenteen alapinnan korkeuden on säilyttävä vähintään nykyisellä tasolla.

3. Rakennustöiden ajaksi kevyelle liikenteelle saadaan rakentaa ponttonirakenteinen ja osin pengerretty kulkuyhteys siltapaikkojen viereen vesialueelle. Väliaikainen kulkuyhteys on rakennettava hakemuksen liitteenä 3 olevan 23.12.2016 päivätyn suunnitelmakartan (mittakaava 1:500) mukaiseen paikkaan.

Väliaikainen siltarakenne on ankkuroitava siten, että se pysyy kaikissa oloissa paikoillaan.

4. Rakennettavan Lammassaaren sillan V-1984 alikulkukorkeus on merkittävä rajoitettua alikulkukorkeutta osoittavalla vesiliikennemerkillä Liikenneviraston määräyksen *Vesiliikennemerkit ja valopasteet sekä niiden sijoittaminen* (12.11.2010, dnro 6154/040/2010) mukaisesti.

Töiden suorittaminen

5. Rakennustyöt on tehtävä siten ja sellaisena aikana, että vesialueelle ja sen käytölle aiheutuu mahdollisimman vähän haittaa ja häiriötä.
6. Mahdollisten työpenkereiden ja arinoiden rakentamisessa tulee käyttää ensisijaisesti louhetta ja vain sellaisia maa-aineksia, jotka eivät haitallisesti samenna vesistöä.

Työnaikaiset rakenteet on tehtävä siten, että ne eivät olennaisesti muuta veden virtausolosuhteita siltapaikalla tai rajoita voimassa olevan Luodon-Öjanjärven säännöstelyluvan mukaista Hästgrundetin patoluukun kautta toteutettavaa juoksutusta.

7. Lammassaaren sillan V-1984 silta-aukko saadaan sulkea vesiliikenteeltä siksi aikaa, kun se rakennustöiden suorittamiseksi on välttämätöntä. Sulkemisen yksityiskohdista tulee erikseen sopia Liikenneviraston meriväyläyksikön kanssa. Väylän sulkemisesta tulee tiedottaa paikallisesti hyvissä ajoin.
8. Mikäli hankkeesta aiheutuu tarve muuttaa Luodonjärven venereitin linjausta Lammassaaren sillan V-1984 kohdalla, tulee muutoksesta sekä sen aiheuttamista toimenpiteistä sopia väylän ylläpitäjän ja Liikenneviraston kanssa.
9. Siltatyömaa tulee merkitä vesillä liikkujien tiedoksi asianmukaisilla merkinnöillä.
10. Jos työt tehdään vesialueen ollessa jäässä, on kohdat, jossa työn vuoksi jäätä on rikottu tai jään kantavuus on huonontunut, merkittävä asianmukaisesti.
11. Rakennustyössä syntyvät purkujätteet tulee toimittaa asianmukaiselle vastaanottajalle.
12. Luvan saajan on selvitettävä alueella kulkevan Alegrundetin vesiosuuskunnan omistaman kesävesijohdon sijainti sekä mahdolliset muut johdot ja kaapelit. Työt on toteutettava näitä vaurioittamatta.
13. Töiden päätyttyä rakennuspaikat on saatettava asianmukaiseen ja maisemallisesti hyväksyttävään kuntoon.

Kunnossapito

14. Sillan ja sen tukirakenteiden kunnossapidosta on huolehdittava asianmukaisesti.

Toimenpiteet menetysten ehkäisemiseksi tai vähentämiseksi

15. Luvan saajan on tarvittaessa ryhdyttävä toimeen hankkeesta aiheutuvan kiintoaineen leviämisen estämiseksi joko keskeyttämällä tilapäisesti kiintoainepitoisuuden nousua aiheuttavat työt tai muulla Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö- ja luonnonvarat -vastualueen hyväksymällä tavalla.

Korvaukset

16. Töiden suorittamisesta mahdollisesti aiheutuva, välittömästi ilmenevä edunmenetys on viivytyksettä korvattava vahinkoa kärsineelle.

17. Luvan saajan on maksettava korvausta hankkeesta aiheutuvasta ammattimaisen kalastuksen vaikeutumisesta Luodonjärvellä kalastaja Roland Semskarille. Korvaus on maksettava toteutuneen edunmenetyksen mukaisesti.

Asianosaiset voivat sopia korvauksen suorittamisesta. Mikäli korvausvaatimuksesta ei päästä sopimukseen, voidaan asiasta vaatia korvausta lupaviranomaisessa erillisellä hakemuksella.

18. Luvan saajan on maksettava kertakaikkisena korvauksena hankkeesta aiheutuvasta vesialueen käyttämismahdollisuuden vaikeutumisesta seuraavat korvaukset:

Rolf Nilsson	200 euroa
Kim Granlund	200 euroa

Korvaus on maksettava ennen töihin ryhtymistä ja viimeistään vuoden kuluessa päätöksen lainvoimaiseksi tulemisesta. Korvaukselle on maksettava vuotuista viivästyskorkoa eräpäivästä lukien. Viivästyskoron määrä on kulloinkin voimassa oleva korkolain mukainen viitekorko lisättynä seitsemällä prosenttiyksiköllä.

19. Jos hankkeesta aiheutuu edunmenetyks, jota lupaa myönnettäessä ei ole ennakoitu ja josta luvan saaja on vesilain säännösten mukaisesti vastuussa, eikä asiasta sovita, voidaan edunmenetyksestä vaatia tämän ratkaisun estämättä korvausta hakemuksella aluehallintovirastossa.

Tarkkailu

20. Luvan saajan on tarkkailtava hankkeen vesistövaikutuksia hakemuksen täydennyksen liitteenä olevan tarkkailuohjelman (16.2.2017) mukaisesti siten tarkennettuna, että sillan rakentamisen aikana kiintoaineen kulkeutumista on seurattava kenttämittauslaittein päivittäin silloin, kun työvaiheesta on mahdollista aiheutua veden samentumista. Tarkennettu tarkkailusuunnitelma on toimitettava Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelle ennen tarkkailun ja toiminnan aloittamista. Tarkkailu on aloitettava ennen toiminnan aloittamista.

Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue voi tarvittaessa muuttaa tarkkailusuunnitelmaa.

21. Tarkkailun tulokset on toimitettava rakennustöiden päätyttyä Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelle, Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kalatalousviranomaiselle, Luodon kunnan ja Pietarsaaren kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle

sekä UPM Kymmene oyj Pietarsaaren sellutehtaan ympäristöpäällikölle.

Töiden aloittaminen ja toteuttaminen

22. Hankkeen toteuttamiseen on ryhdyttävä neljän vuoden kuluessa ja hanke on toteutettava olennaisilta osin 10 vuoden kuluessa siitä lukien, kun tämä päätös on tullut lainvoimaiseksi. Muuten lupa ja myönnetty käyttöoikeus raukeavat.

Ilmoitukset

23. Töiden aloittamisesta on etukäteen ilmoitettava kirjallisesti Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelle, Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kalatalousviranomaiselle, Luodon kunnan ja Pietarsaaren kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisille, Liikenneviraston meriväyläyksikölle, UPM Kymmene oyj Pietarsaaren sellutehtaan ympäristöpäällikölle ja tarkoituksenmukaisella tavalla asianomaisille maanomistajille.

24. Hankkeen valmistumisesta on 60 päivän kuluessa ilmoitettava kirjallisesti aluehallintovirastolle, Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelle, Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kalatalousviranomaiselle, Luodon kunnan ja Pietarsaaren kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisille ja Liikenneviraston meriväyläyksikölle.

Ilmoitus on tehtävä Liikenneviraston meriväyläyksikölle Liikenneviraston ohjejulkaisun *Suositukses vesistösiltojen aukkomitoista (Merenkululaitoksen julkaisu 12/2005)* mukaisella valmistusilmoituksella.

Perustelut

Hankkeen tarkoitus

Siltojen uusiminen on tarpeen liikenneturvallisuuden ja siltojen kantavuuden parantamiseksi.

Hankkeesta saatava hyöty

Alueen liikenneturvallisuus paranee, kun vanhat huonokuntoiset siltarakenteet korvataan uusilla, asetetut kantavuustavoitteet täyttävillä rakenteilla. Kevyenliikenteen liikenneturvallisuus paranee nykyistä leveämpien kevyen liikenteen väylien ansiosta. Lammassaaren sillan V-1984 kannen yläpuolisen ristikkorakenteen poistuminen mahdollistaa tarvittaessa myös erikoiskuljetusten liikkumisen tiellä. Hankkeen myötä myös maantieliikenteen aiheuttama meluhaitta pienenee.

Hankkeesta aiheutuvat menetykset

Vesiliikenteelle aiheutuu haittaa Lammassaaren sillan V-1894 alitse kulkevan venereitin ollessa pois käytöstä. Aiheutuvien haittojen vähentämiseksi rakennustyöt on tehtävä mahdollisimman vähän haittaa ja häiriötä aiheuttavalla tavalla lupamääräyksen 5 mukaisesti. Lisäksi luvan saaja on määrätty tiedottamaan aiheutuvasta haitasta lupamääräyksen 7 mukaisesti.

Luodonjärven veneliikenneväylän tilapäisestä sulkemisesta aiheutuu haittaa Luodonjärvellä ammattimaista kalastusta harjoittavalle kalastajalle. Lisäksi väylän sulkemisesta aiheutuu haittaa kahdelle vapaa-ajan kiinteistön omistajalle vesialueen käyttämismahdollisuuden vaikeutumisenä. Hakijan selityksessään ilmoittaman alustavan aikataulun mukaan veneliikenneväylä on pois käytöstä marraskuu 2017 – kesäkuu 2018 välisenä aikana. Kulkuyhteys Luodonjärven ja meren välillä säilyy hankkeen aikana Gertrudin sulkuportin kautta.

Ammattimaiselle kalastukselle aiheutuvat haitat on määrätty hakijan korvattavaksi lupamääräyksen 17 mukaisesti. Kalastukselle aiheutuvan haitan suuruus määräytyy hankkeen toteutuneen työaikataulun ja siitä johtuvan veneliikennekatkoksen keston ja ajankohdan mukaan. Tämän vuoksi maksettavan korvauksen suuruutta ei ole voitu määrittellä tämän lupakäsittelyn yhteydessä. Mikäli korvausvaatimuksesta ei päästä sopimukseen, voidaan asiasta vaatia korvausta lupaviranomaisessa erillisellä hakemuksella.

Luvan saaja on määrätty maksamaan lupamääräyksen 18 mukaisesti Rolf Nilssonille ja Kim Granlundille kertakaikkinen korvaus vesialueen käyttämismahdollisuuden vaikeutumisesta ja tilapäisen venepaikan hankinnasta aiheutuvasta edunmenetyksestä. Tilapäisen venepaikan tarve on hankkeen alustavan aikataulun mukaan kaksi kuukautta. Rolf Nilssonille on määrätty maksettavaksi korvaus, koska hänen veneensä ei mahdu kulkemaan Gertrudin sulkuportin kautta. Kim Granlundille on määrätty maksettavaksi korvaus, koska kiertomatka hänen kesäasunolleen olisi Gertrudin sulkuportin kautta kohtuuttoman pitkä.

Venereitin sulkemisesta saattaa aiheutua vesilain mukaista korvattavaa haittaa myös muille reitin käyttäjille, kuin muistutuksen tehneille. Mikäli asiasta ei sovita, haitankärsijöillä on vesilain mukainen oikeus hakea korvausta hakemuksella aluehallintovirastosta lupamääräyksen 18 mukaisesti.

Rakennustyöstä aiheutuu väliaikaista meluhaittaa, veden samentumista ja kiintoainepitoisuuden kasvua. Mahdollisten työpenkereiden ja arinoiden rakentamisesta aiheutuvan samentumishaitan vähentämiseksi on annettu lupamääräys 6. Hankkeesta aiheutuvien vesistövaikutusten tarkkailemiseksi luvan saaja on määrätty tarkkailemaan hankkeen vesistövaikutuksia lupamääräyksen 20 mukaisesti. Lisäksi luvan saajan on lupamääräyksen 15 mukaisesti ryhdyttävä tarvittaessa toimeen hankkeesta aiheutuvan kiintoaineen leviämisen estämiseksi.

Nykyinen yksiaukkoinen Lammassaaren silta V-1984 muutetaan hankkeessa kolmiaukkoiseksi. Molempien siltojen alikulkukorkeudet ja vapaa-aukot säilyvät kuitenkin vähintään entisellään. Hanke ei aiheuta muita pysyviä muutoksia vesistöön tai sen käyttöön. Mikäli hankkeesta aiheutuu tarve muuttaa Luodonjärven venereitin linjausta Lammassaaren sillan kohdalla, tulee muutoksista sopia erikseen väylän ylläpitäjän ja Liikenneviraston kanssa lupamääräyksen 8 mukaisesti.

Käyttöoikeuksien myöntäminen

Hakijalla on maantielain mukainen tieoikeus pysyville siltarakenteille.

Hanketta varten tarvittava työnaikainen käyttöoikeus noin 4 900 m²:n suuruiseen osaan yhteisestä vesialueesta (kiinteistötunnus 440-402-876-2) voidaan myöntää vesilain 2 luvun 13 §:n 2 momentin nojalla. Käyttöoikeus voidaan myöntää, koska kyseessä on yleisen tarpeen vaatima hanke, joka voidaan toteuttaa vesistöä huomattavasti muuttamatta. Käyttöoikeus myönnetään työnaikaisia telineitä ja penkereitä sekä kevyen liikenteen ponttonisillan rakentamista varten.

Aluehallintovirasto katsoo, että myönnetystä työnaikaisesta käyttöoikeudesta ei aiheudu vesilain mukaan korvattavaa edunmenetystä.

Vesienhoitosuunnitelma

Kokemäenjoen-Saaristomeren-Selkämeren vesienhoitoalueen vesienhoitosuunnitelman mukaan Luodonjärven ekologinen tila on luokiteltu tyydyttäväksi ja tavoitteena on hyvän tilan saavuttaminen viimeistään vuonna 2021. Hanke ei vaikuta haitallisesti vesienhoitosuunnitelman tavoitteiden saavuttamiseen.

Intressivertailu

Liikenneturvallisuuden ja siltojen kantavuuden parantumisen myötä hankkeesta saatava hyöty on huomattava tilapäisestä vesistön samentumisesta ja muusta rakennustyöstä sekä vesiliikenteen katkaisemisesta aiheutuvaan haittaan verrattuna. Silta sijoittuu olemassa olevalle tiealueelle eikä hankkeesta aiheudu pysyviä menetyksiä yleisille tai yksityisille eduille.

Hanke ei ole alueella voimassa olevien kaavojen vastainen.

Hankkeesta yleisille tai yksityisille eduille saatava hyöty on huomattava verrattuna siitä yleisille tai yksityisille eduille koituviin menetyksiin.

Sovelletut säännökset

Vesilain 2 luvun 12 ja 13 §, 3 luvun 4 §:n 1 momentin 2) kohta, 5, 6, 7, 8, 10, 11, 13, 16 ja 18 §, 13 luvun 7, 9, 11, 13, 16 ja 17 §

Korkolain 4 ja 12 §

Valmistelulupa

Aluehallintovirasto oikeuttaa Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ryhtymään hankkeen toteuttamista valmisteleviin toimenpiteisiin jo ennen päätöksen lainvoimaiseksi tulemista. Valmistelevina toimenpiteinä voidaan toteuttaa työsillan paalutustyöt ja työsillan rakentaminen siten, että venereitti on vapaana. Lisäksi voidaan toteuttaa siltojen välisen saaren itäreunan pengerrystyöt työnaikaista kevyen liikenteen väylää varten.

Perustelut

Valmistelulupa on tarpeen, jotta siltatyömaa saadaan käyntiin mahdollisimman aikaisin syksyllä 2017. Tämä mahdollistaa venereitin avaamisen takaisin veneilylle kesäkuussa 2018.

Valmistelevat toimenpiteet voidaan suorittaa tuottamatta muulle vesien käytölle tai luonnolle ja sen toiminnalle huomattavaa haittaa. Luvassa tarkoitetut työt ovat sellaisia, että niiden suorittamisen jälkeen olot voidaan olennaisilta osin palauttaa entisen veroisiksi siinä tapauksessa, että lupapäätös kumotaan tai sen määräyksiä muutetaan.

Sovelletut säännökset

Vesilain 3 luvun 16 ja 17 §

Lausuntoihin ja muistutuksiin vastaaminen

Aluehallintovirasto ottaa 1) **Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueen** ja 5) **Liikenneviraston meriväyläyksikön vaatimukset** huomioon lupamääräyksistä ilmenevällä tavalla.

Aluehallintovirasto toteaa 3) **Luodon kunnanhallituksen ja Luodon ympäristölautakunnan** sekä 4) **Pietarsaaren kaupunginhallituksen ja Pietarsaaren kaupungin rakennus- ja ympäristölautakunnan** lausuntojen johdosta, että hakija on määrätty tarkkailemaan hankkeesta aiheutuvia vesistövaikutuksia lupamääräyksen 20 mukaisesti. Mahdollisten työpenkereiden ja arinoiden rakentamisessa aiheutuvan sementumishaitan vähentämiseksi on annettu lupamääräys 6. Hankkeessa ei toteuteta muita sementumishaittaa aiheuttavia toimenpiteitä. Samaisen lupamääräyksen 6 mukaisesti hankkeen työnaikaiset rakenteet on tehtävä siten, että ne eivät olennaisesti muuta veden virtausolosuhteita silta- tai rajapaikalla tai rajoita voimassa olevan Luodon-Öjanjärven säännöstelyluvan mukaista Hästgrundetin patoluukun kautta toteutettavaa juoksutusta.

Aluehallintovirasto toteaa 6) **AA:n** muistutuksen johdosta, että nyt kyseessä oleva vesilain mukainen hanke sisältää ainoastaan siltojen uusimisen. Vesilain mukaisessa lupakäsittelyssä ei voida asettaa hakijalle

velvoitteita melusuojauksen rakentamisen tai nopeusrajoitusten asettamisen osalta.

7) **BB:n** muistutuksen johdosta aluehallintovirasto on määrännyt hakijan maksettavaksi lupamääräyksessä 18 esitetyt korvaukset. Muistutuksen mukaan muistuttajan kesäasunto on käytössä toukokuusta syyskuuhun, jolloin tilapäisen venepaikan tarve on hankkeen alustavan työaikataulun mukaan touko-kesäkuussa 2018. Korvaus on määrätty maksettavaksi, koska muistuttaja ei voi käyttää merelle pääsyyn Gertrudin sulkuporttia muistuttajan veneen koosta johtuen.

Lisäksi hakija on määrätty lupamääräyksessä 12 huomioimaan kesävesijohdon sijainti ja toteuttamaan työt johtoa vaurioittamatta.

Aluehallintovirasto toteaa 8) **CC:n** muistutuksen johdosta, että elinkeinolle aiheutuvat haitat on määrätty hakijan maksettavaksi lupamääräyksen 17 mukaisesti. Ammattimaiselle kalastukselle aiheutuvan haitan suuruus määräytyy hankkeen toteutuneen työaikataulun ja siitä johtuvan veneliikennekatkoksen keston ja ajankohdan mukaan. Tämän vuoksi maksettavan korvauksen suuruutta ei ole voitu määrittellä tämän lupakäsittelyn yhteydessä. Mikäli korvausvaatimuksesta ei päästä sopimukseen, voidaan asiasta vaatia korvausta lupaviranomaisessa erillisellä hakemuksella.

9) **UPM Kymmene Oyj, Pietarsaaren sellutehtaan** muistutuksen osalta aluehallintovirasto toteaa, että mahdollisten työpenkereiden ja arinoiden rakentamisesta aiheutuvan samentumishaitan vähentämiseksi on annettu lupamääräys 6. Hankkeessa ei toteuteta muita samentumishaittaa aiheuttavia toimenpiteitä. Samaisen lupamääräyksen 6 mukaisesti hankkeen työnaikaiset rakenteet on tehtävä siten, että ne eivät olennaisesti muuta veden virtausolosuhteita siltapaikalla tai rajoita voimassa olevan Luodon-Öjanjärven säännöstelyluvan mukaista Hästgrundetin patoluukun kautta toteutettavaa juoksutusta. Hakija on määrätty tarkkailemaan hankkeesta aiheutuvia vesistövaikutuksia lupamääräyksen 20 mukaisesti. Lisäksi hakijan on lupamääräyksen 15 mukaisesti tarvittaessa ryhdyttävä toimeen hankkeesta aiheutuvan kiintoaineen leviämisen estämiseksi.

Aluehallintovirasto katsoo, ettei hankkeesta aiheudu sellaisia vaikutuksia, joiden vuoksi Luodonjärven voimassa olevan säännöstelyluvan muuttaminen on tarpeen. Aluehallintovirasto katsoo myös, ettei hankkeesta aiheudu sellaisia merkittäviä rakennustyönaikaisia tai pysyviä vaikutuksia kalan nousuun, joista tulisi antaa lupamääräyksiä. Ennakomattomien edunmenetysten varalta on annettu lupamääräys 19.

10) **Alegrundets vattenaldelslag** nimisen vesiosuuskunnan, 12) **EE:n ja 13) FF:n** muistutusten johdosta aluehallintovirasto toteaa, että hakija on määrätty lupamääräyksessä 12 huomioimaan alueella kulkevan kesävesijohdon sijainti ja toteuttamaan työt johtoa vaurioittamatta.

Lisäksi aluehallintovirasto toteaa 13) **FF:n** muistutuksen johdosta, että vesilain mukaisessa lupakäsittelyssä ei voida asettaa hakijalle velvoitteita melusuojauksen rakentamisen osalta. Vesitalousluvista ei myöskään anneta määräyksiä rakennusaikaisen melu- tai pölyhaitan huomioimiseksi. Aluehallintovirasto katsoo, ettei hankkeesta aiheudu kohtuutonta haittaa muistuttajan kiinteistön käytölle, eikä korvausten maksaminen ole siten tarpeen.

11) **DD:n** muistutuksen johdosta aluehallintovirasto on määrännyt hakijan maksettavaksi lupamääräyksessä 18 esitetyt korvaukset. Muistutuksen mukaan vene- ja kesämökkisesonki on 1.5.–31.10 välisenä aikana, jolloin tilapäisen venepaikan tarve on hankkeen alustavan työaikataulun mukaan touko-kesäkuussa 2018. Korvaus on määrätty maksettavaksi, koska kiertomatka muistuttajan kesäasunnolle olisi Gertlundin sulkuportin kautta kohtuuttoman pitkä.

Lisäksi aluehallintovirasto toteaa muistutuksen johdosta, että muistutuksessa voidaan esittää vaatimuksia vain muistutuksen jättäneen omissa nimissä tai niiden nimissä, jotka ovat antaneet esimerkiksi valtakirjan muistutuksen jättämiseen.

KÄSITTELYMAKSU JA SEN MÄÄRÄYTYMINEN

Käsittelymaksu on 3 900 euroa.

Lasku lähetetään myöhemmin Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksesta.

Maksu määräytyy aluehallintovirastojen maksuista annetun valtioneuvoston asetuksen (1542/2015) mukaisesti. Asetuksen liitteenä olevan maksutaulukon mukaan siltaa koskevan hakemuksen käsittelystä perittävän maksun suuruus on 2 600 euroa. Koska päätösasiakirja sisältää kaksi erillistä siltaa, korotetaan maksua 50 prosenttia. Asian käsittelystä perittävän maksun suuruus on siten 3 900 euroa.

PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Päätös

Hakija

Jäljennös päätöksestä sähköisesti

Luodon kunta

Luodon kunnan ympäristönsuojeluviranomainen

Pietarsaaren kaupunki

Pietarsaaren kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen

Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue

Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, kalatalousviranomainen

Liikennevirasto, meriväyläyksikkö

Suomen ympäristökeskus

Ilmoitus päätöksestä

Asianosaisille, joille on lähetetty lupahakemuksesta erityistiedoksianto sekä niille, jotka ovat esittäneet lupahakemuksesta muistutuksia, vaatimuksia tai mielipiteitä.

Ilmoittaminen ilmoitustauluilla ja sanomalehdissä

Tieto päätöksen antamisesta julkaistaan Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston ilmoitustaululla ja päätöksestä kuulutetaan Luodon kunnan ja Pietarsaaren kaupungin ilmoitustauluilla.

Kuulutuksesta ilmoitetaan *Pietarsaaren sanomat* ja *Österbottens Tidning* -nimisissä sanomalehdissä.

MUUTOKSENHAKU

Päätökseen saa hakea muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta valittamalla.

Liite

Valitusosoitus

Mikko Vesaaja

Tanja Honkela

Asian on ratkaissut ympäristöneuvos Mikko Vesaaja.
Asian on esitellyt ympäristöylitarkastaja Tanja Honkela.
TH/TKa

VALITUSOSOITUS**LIITE**

Valitusviranomainen	Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviranomaisen päätökseen saa hakea valittamalla muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta . Asian käsittelystä perittävistä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.												
Valitusaika	Määräaika valituksen tekemiseen on kolmekymmentä (30) päivää tämän päätöksen antopäivästä sitä määräaikaan lukematta. Valitusaika päättyy 16.10.2017 .												
Valitusoikeus	Päätöksestä voivat valittaa ne, joiden oikeutta tai etua asia saattaa koskea, sekä vaikutusalueella ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun tai asuin ympäristön viihtyisyyden edistämiseksi toimivat rekisteröidyt yhdistykset tai säätiöt, asianomaiset kunnat, alueelliset elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset, kuntien ympäristönsuojeluviranomaiset ja muut asiassa yleistä etua valvovat viranomaiset.												
Valituksen sisältö	Valituskirjelmässä, joka osoitetaan Vaasan hallinto-oikeudelle, on ilmoitettava <ul style="list-style-type: none"> - päätös, johon haetaan muutosta - valittajan nimi ja kotikunta - postiosoite ja puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa (mikäli yhteystiedot muuttuvat, on niistä ilmoitettava Vaasan hallinto-oikeudelle, PL 204, 65101 Vaasa, sähköposti vaasa.hao@oikeus.fi) - miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta - mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi - perusteet, joilla muutosta vaaditaan - valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitus, ellei valitus kirjelmää toimiteta sähköisesti (telekopiolla tai sähköpostilla) 												
Valituksen liitteet	Valituskirjelmään on liitettävä <ul style="list-style-type: none"> - asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle - mahdollisen asiamiehen valtakirja tai toimitettaessa valitus sähköisesti selvitys asiamiehen toimivallasta 												
Valituksen toimittaminen Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirastolle	Valituskirjelmä liitteineen on toimitettava Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirastolle. Valituskirjelmän on oltava perillä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Valituskirjelmä liitteineen voidaan myös lähettää postitse, telekopiona tai sähköpostilla. Sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla) toimitetun valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.												
Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston yhteystiedot	<table> <tr> <td>käyntiosoite:</td> <td>Wolffintie 35, Vaasa</td> </tr> <tr> <td>postiosoite:</td> <td>PL 200, 65101 Vaasa</td> </tr> <tr> <td>puhelin:</td> <td>0295 018 450</td> </tr> <tr> <td>telekopio:</td> <td>06-317 4817</td> </tr> <tr> <td>sähköposti:</td> <td>kirjaamo.lansi@avi.fi</td> </tr> <tr> <td>aukioloaika:</td> <td>klo 8-16.15</td> </tr> </table>	käyntiosoite:	Wolffintie 35, Vaasa	postiosoite:	PL 200, 65101 Vaasa	puhelin:	0295 018 450	telekopio:	06-317 4817	sähköposti:	kirjaamo.lansi@avi.fi	aukioloaika:	klo 8-16.15
käyntiosoite:	Wolffintie 35, Vaasa												
postiosoite:	PL 200, 65101 Vaasa												
puhelin:	0295 018 450												
telekopio:	06-317 4817												
sähköposti:	kirjaamo.lansi@avi.fi												
aukioloaika:	klo 8-16.15												
Oikeudenkäyntimaksu	Vaasan hallinto-oikeudessa valituksen käsittelystä perittävä oikeudenkäyntimaksu on 250 euroa. Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä. Maksua ei myöskään peritä eräissä asiaryhmissä eikä myöskään mikäli asianosainen on muualla laissa vapautettu maksusta. Maksuvelvollinen on vireillepanija ja maksu on valituskirjelmäkohtainen.												